

Tisková zpráva

Postoje veřejnosti k právům homosexuálů – květen/červen 2025

- ⊗ Největší podporu české veřejnosti vůči vybraným právům homosexuálních žen a mužů získalo právo na uzavření registrovaného partnerství. Podpořily ho více než čtyři pětiny (85 %) respondentů.
- ⊗ Čtyři pětiny (81 %) dotázaných si myslí, že by homosexuálové měli mít právo na adopci dětí svého partnera či partnerky. Přibližně dvě třetiny populace poté podporují právo na adopci dětí z ústavní péče (66 %) a přibližně stejná část společnosti i právo homosexuálů uzavřít sňatek (64 %).
- ⊗ Více než tři pětiny (61 %) Češek a Čechů uvádí, že mají mezi svými přáteli nebo známými osobu homosexuální orientace. Více než třetina (36 %) uvádí, že takovou osobu ve svém okolí nemá.
- ⊗ Podporu vybraným právům vyjadřují častěji ženy a respondenti ve věku 15–39 let, přičemž v největší míře vyjadřují souhlas s právy Češky a Češi ve věku 20–29 let. Jako významná vysvětlující proměnná se také jeví situace, kdy mají lidé mezi svými přáteli nebo známými osobu s homosexuální orientací.
- ⊗ Téměř dvě třetiny (62 %) české veřejnosti jsou přesvědčeny o tom, že přiznání k homosexuální orientaci by nezpůsobilo potíže v soužití s ostatními lidmi v městě či obci, kde žije respondent.
- ⊗ Z důvodu změny metodologie výzkumů CVVM nejsou výsledky prezentovaného šetření přímo srovnatelné s výsledky předchozích šetření. Více informací o nové metodologii lze najít v [této tiskové zprávě](#).

Zpracoval:

Matyáš Marek

Centrum pro výzkum veřejného mínění, Sociologický ústav AV ČR, v.v.i.

Telefon: 210 310 583, E-mail: matyas.marek@soc.cas.cz

Na přelomu května a června 2025 byl do pravidelného šetření Centra pro výzkum veřejného mínění Sociologického ústavu AV ČR opětovně zařazen blok otázek týkající se postojů a vnímání české společnosti vůči osobám s homosexuální orientací. Zjišťovány byly postoje vůči právům homosexuálních žen a mužů a také předpokládaná reakce sociálního okolí respondenta na jeho homosexuální orientaci v místě jeho bydliště.

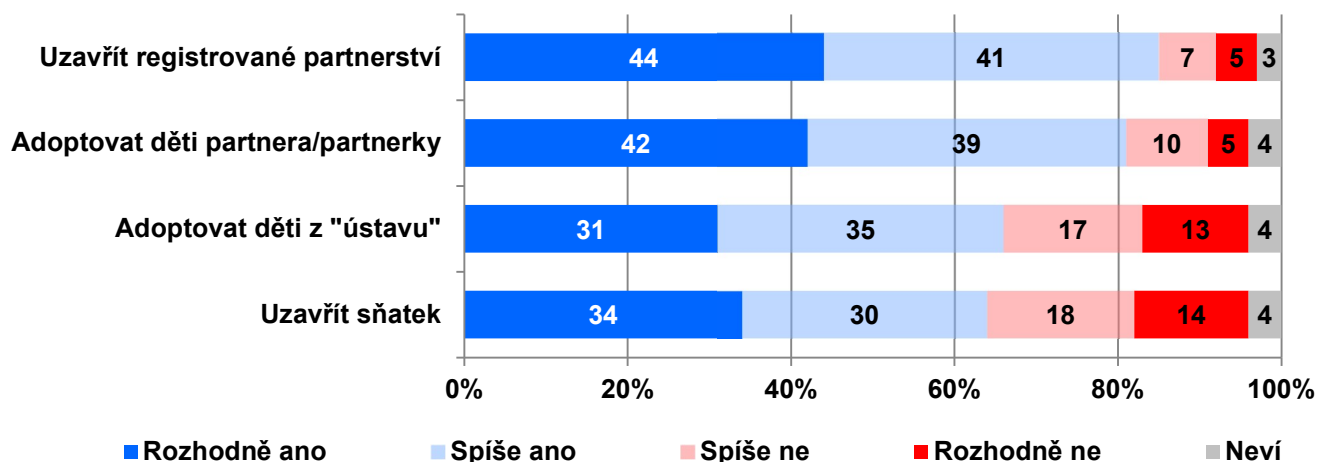
První z otázek tohoto šetření v rámci pravděpodobnostního Panelu Naše společnost směřovala na zjištění podpory Češek a Čechů vůči vybraným právům pro osoby s homosexuální orientací. Rozložení podpory jednotlivých práv (na souhlasové škále) ukazuje Graf 1. Výroky uvedené v grafu byly oproti původnímu znění z praktických důvodů zkráceny, plné znění je uvedeno v poznámce pod čarou.

Nejčastěji česká společnost podporuje právo na uzavření registrovaného partnerství. S možností mít toto právo souhlasí („rozhodně“ a „spíše“) více než čtyři pětiny dotázaných (85 %). Čeští občané mají v tomto ohledu velmi silný názor – téměř polovina (44 %) souhlasí „rozhodně“. Proti právu na registrované partnerství se v našem průzkumu postavilo 12 % respondentů, 3 % poté uvedla, že neví.

Čtyři pětiny (81 %) Češek a Čechů souhlasí, že by osoby s homosexuální orientací měly mít právo na adopci dětí partnera/partnerky (s nimiž daný člověk žije a na jejichž výchově se podílí). Přibližně 15 % respondentů s tímto výrokem „rozhodně“ nebo „spíše“ nesouhlasí. S adoptí dětí z „ústavu“ (tzv. dětských domovů) souhlasí menší část respondentů. Dvě třetiny (66 %) dotázaných si myslí, že by homosexuální osoby měly mít toto právo. Naopak téměř třetina (30 %) s přiznáním tohoto práva nesouhlasí.

Nejmenší míru podpory získal v rámci našeho šetření názor, že mají mít osoby s homosexuální orientací právo uzavírat sňatek. S tímto výrokem souhlasily přibližně dvě třetiny (64 %) Češek a Čechů, jedna třetina (32 %) dotázaných nesouhlasí a 4 % uvedla možnost „nevím“.

Graf 1: Homosexuální ženy a muži by měli mít právo... (%) ¹

Zdroj: CVVM SOÚ AV ČR, Panel Naše společnost PNS_25-05_2, 30. 5.– 12. 6. 2025, 1 712 respondentů starších 15 let, online dotazování CAWI + osobní dotazování CAPI.

Pozn.: Položky jsou řazeny sestupně podle dosažené procentuální hodnoty součtu možností „Rozhodně ano“ a „Spíše ano“.

Součástí květnové vlny šetření Panelu Naše společnost byla, jako již tradičně, také třídící otázka, zda mají respondenti ve svém okolí (mezi přáteli či známými) osobu s homosexuální orientací. Více než tři pětiny (61 %) Čechů a Čechů uvádí, že mají mezi svými přáteli nebo známými homosexuála, více než třetina (36 %) uvádí, že takového přítele nebo známého mezi svými nejbližšími nemá.

Použití této třídící otázky pro analýzu postojů k právům homosexuálů ukázalo, že právě přátelství s osobou homosexuální orientace je významným předpokladem pro větší podporu práv homosexuálů. Rozdíly ukazuje Tabulka 1, ve které jsou vyobrazeny procentuální četnosti součtu odpovědí „rozhodně ano“ a „spíše ano“ ve vztahu k jednotlivým právům. Ve sloupcích je vyobrazeno, zda má respondent mezi známými homosexuála či nikoliv.

Frekvence souhlasu s přiznáním práva jsou ve všech případech (tedy pro všechna práva) statisticky významně vyšší pro respondenty, kteří uvedli, že mají mezi přáteli nebo známými osobu s homosexuální orientací. Nejvýraznější rozdíl ve frekvenci souhlasu se vyskytuje u práva uzavřít sňatek (72 % oproti 53 %) a adopce dětí z „ústavu“ (73 % oproti 55 %). Menší rozdíly (ale i přes to statisticky významné) se vyskytují v otázce uzavření registrovaného partnerství (90 % oproti 79 %) a adopcí dětí partnera/partnerky (85 % oproti 73 %). Ve všech případech ale platí, že všechna zkoumaná práva podporuje nadpoloviční většina i těch lidí, kteří mezi známými či kamarády člověka s homosexuální orientací nemají.

¹ Znění otázky: „Myslíte si, že homosexuální ženy a muži by měli mít právo: a) uzavřít sňatek, b) uzavřít registrované partnerství (odlišné od manželství), c) adoptovat děti z „ústavu“ – tzv. dětských domovů, d) adoptovat děti svého partnera/své partnerky, s nimiž žijí a na jejichž výchově se podílejí?“ Varianty odpovědi: Rozhodně ano, Spíše ano, Spíše ne, Rozhodně ne, Nevíte.

Tabulka 1: Frekvence souhlasu s právy osob s homosexuální orientací mezi respondenty, kteří (ne)mají mezi známými homosexuála – součty odpovědí „Rozhodně ano“ a „Spíše ano“ (v %).²

	Mezi známými má homosexuála	Mezi známými nemá homosexuála
Uzavření registrovaného partnerství	90 %	79 %
Adopce dětí partnera/partnerky	85 %	73 %
Adopce dětí z ústavu	73 %	55 %
Uzavření sňatku	72 %	53 %

Zdroj: CVVM SOÚ AV ČR, Panel Naše společnost PNS_25-05_2, 30. 5.– 12. 6. 2025, 1 712 respondentů starších 15 let, online dotazování CAWI + osobní dotazování CAPI.

Sběr dat v rámci panelového šetření Naše společnost umožňuje porovnání odpovědí na sledované otázky napříč skupinami respondentů s různými sociodemografickými charakteristikami. V otázce postojů k právům osob s homosexuální orientací jsme se rozhodli podrobněji prozkoumat vliv pohlaví, věku a vzdělání.

V průměru častěji podporují práva homosexuálů ženy v porovnání s muži. Při porovnání průměrné hodnoty souhlasu napříč všemi čtyřmi vybranými právy „rozhodně“ či „spíše“ souhlasí 80 % žen, zatímco pro muže se jedná o 68 %. Významný rozdíl je i v síle postoje. Téměř polovina žen (44 %) „rozhodně“ souhlasí, zatímco u mužů se jedná o necelou třetinu respondentů (30 %).

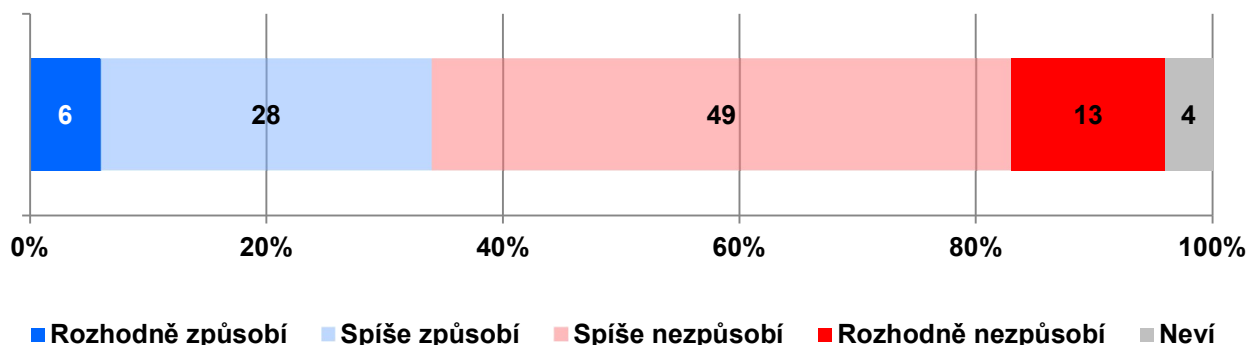
Hlubší vhled do rozdílů mezi respondenty poskytuje také analýza rozdílů mezi věkovými kategoriemi dotazovaných. Z analýzy vyplývají významné rozdíly mezi respondenty ve věku 15–39 let a mezi respondenty ve věku 40 a více let. V průměru souhlasí s tím, aby homosexuální osoby měly vybraná práva, více než čtyři pětiny (83 %) respondentů ve věku 15–39 let, zatímco u starší generace se jedná o 70 %.

Významné rozdíly mezi jednotlivými věkovými skupinami se objevují i v síle souhlasu. Průměrně napříč všemi výroky souhlasí „rozhodně“ více než polovina (55 %) dotázaných ve věku 15–39 let, přičemž pro respondenty ve věku 40 a více let se jedná o méně než třetinu (30 %). To naznačuje, že jsou mladší respondenti silněji přesvědčeni o tom, že by osoby s homosexuální orientací měly dosahovat na daná práva. V největší míře vyjadřují souhlas s právy homosexuálních žen a mužů Češky a Češi ve věku 20–29 let. Napříč všemi čtyřmi právy souhlasili respondenti v této věkové kategorii „rozhodně“ v téměř dvou třetinách případů (62 %), v průměru poté souhlasilo „rozhodně“ nebo „spíše“ dokonce 86 % dotázaných.

Z analýzy rozdílů mezi respondenty s různým stupněm dosaženého vzdělání vyplývají rozdílné přístupy k jednotlivým právům. U práva na uzavření registrovaného partnerství a práva na adopci dětí partnera/partnerky vykazují vyšší podporu lidé s vyšším dosaženým vzděláním. Respondenti s dokončeným základním nebo středním vzděláním bez maturity podporují tato práva v průměru ve 39 % případů, pro respondenty s dokončeným středoškolským maturitním vzděláním se jedná o 42 % případů a pro vysokoškolsky vzdělané osoby je to dokonce 45 %. U výroků ohledně adopce dětí z „ústavů“ a uzavírání sňatků analýza neodhalila mezi respondenty z různých vzdělanostních poměrů statisticky významné rozdíly.

² Znění otázky: „Je mezi Vašimi přáteli nebo známými nějaký homosexuální muž nebo žena?“ Varianty odpovědí: Ano, Ne, Nevíte.

Graf 2: Způsobí přiznání k homosexualitě potíže v soužití s ostatními lidmi ve Vašem městě či obci?³

Zdroj: CVVM SOÚ AV ČR, Panel Naše společnost PNS_25-05_2, 30. 5.– 12. 6. 2025, 1 712 respondentů starších 15 let, online dotazování CAWI + osobní dotazování CAPI.

Mínění o toleranci české společnosti vůči homosexuálně orientovaným osobám bylo – stejně jako v předchozích vlnách šetření – zjišťováno pomocí otázky zaměřené na reakci sociálního okolí respondenta. Dotázaní se vyjadřovali k tomu, zda by ve městě či obci, kde žijí, přiznání k homosexualitě mohlo způsobit potíže v soužití s místními obyvateli. Data z této otázky jsou znázorněna v grafu 2.

Téměř dvě třetiny dotázaných (62 %) uvádějí, že přiznání k homosexualitě „rozhodně“ nebo „spíše“ nezpůsobí problémy v jejich obci. Opačné stanovisko zastává přibližně jedna třetina (34 %) respondentů a 4 % zvolila možnost „nevím“. Mezi dotázanými, kteří mají mezi přáteli nebo známými homosexuála, si necelé dvě třetiny (64 %) myslí, že by toto zjištění nezpůsobilo potíže v soužití. Mezi českými občany, kteří nemají mezi přáteli nebo známými homosexuála, se jedná o 58 %. Věcně se tedy jedná o poměrně malý rozdíl.

Podrobnější analýza postojů respondentů k otázce dopadu přiznání k homosexualitě v rámci místa bydliště odhaluje nepříliš významné rozdíly. Při porovnání z pohledu pohlaví si 61 % mužů myslí, že přiznání k homosexualitě nezpůsobí problémy („rozhodně“ nebo „spíše“), v případě žen se jedná o 63 % dotázaných. Obdobně z analýzy nevyplynuly ani žádné statisticky významné rozdíly při porovnání respondentů napříč různými vzdělanostními kategoriemi.

Porovnání podle věku také poukazuje na konzistentní názory napříč generacemi. Jediný významnější rozdíl jsme našli v síle přesvědčení. Zatímco respondenti ve věku 15–39 let si v 18 % případů myslí, že přiznání k homosexualitě „rozhodně“ nezpůsobí problémy v soužití, pro dotázané ve věku 40 a více let se jedná o 11 %. Ovšem při sečtení možností „rozhodně“ a „spíše“ se četnost odpovědí v rámci tohoto práva takřka neliší (61 % mladších respondentů je o absenci potíží přesvědčeno „rozhodně“ nebo „spíše“, pro starší generace se jedná o 63 % případů).

Při porovnání odpovědí napříč velikostmi obcí, v nichž dotazovaní bydlí, analýza také neobjevila významnější rozdíly. Jediný statisticky významný rozdíl se vyskytuje mezi obcemi o 5 000 – 19 999 obyvateli a velkými městy (nad 200 000 obyvatel). Zatímco respondenti z obcí o 5 000 až 19 999 obyvateli si v 36 % případů myslí, že oznámení homosexuální orientace způsobí v jejich sociálním okolí problémy v soužití, ve velkých městech se jedná o 26 % případů.

³Znění otázky: „Představte si, že se někdo ve Vašem městě či obci přizná ke své homosexuální orientaci. Domníváte se, že mu to způsobí, nebo nezpůsobí potíže v soužití s ostatními lidmi ve Vašem městě nebo obci?“ Varianty odpovědí: Rozhodně způsobí, Spíše způsobí, Spíše nezpůsobí, Rozhodně nezpůsobí, Nevíte.

Technické parametry výzkumu

<i>Výzkum:</i>	<i>Panel Naše společnost 25-05_2</i>
<i>Realizátor:</i>	<i>Centrum pro výzkum veřejného mínění, Sociologický ústav AV ČR, v. v. i.</i>
<i>Projekt:</i>	<i>Naše společnost – projekt kontinuálního výzkumu veřejného mínění CVVM SOÚ AV ČR</i>
<i>Termín terénního šetření:</i>	<i>30. 5. 2025 – 12. 6. 2025</i>
<i>Výběr respondentů:</i>	<i>Vícestupňový stratifikovaný náhodný výběr</i>
<i>Strata:</i>	<i>Kraj (NUTS 3), velikost místa bydliště</i>
<i>Opora výběru:</i>	<i>Registr sčítacích obvodů a budov</i>
<i>Zdroj pro vážení dat:</i>	<i>Designové váhy zohledňují počet osob v domácnosti a kalibrační váhy zohledňující křížení velikosti místa bydliště proti NUTS2, a dále věk, vzdělání, pohlaví. Rozsah vah je omezen na 0,333 až 3.</i>
<i>Zdroj dat pro kvótní výběr:</i>	<i>Český statistický úřad</i>
<i>Reprezentativita:</i>	<i>Obyvatelstvo ČR ve věku od 15 let</i>
<i>Počet dotázaných:</i>	<i>1 712</i>
<i>Metoda sběru dat:</i>	<i>Online dotazování CAWI + osobní dotazování CAPI</i>
<i>Výzkumný nástroj:</i>	<i>Standardizovaný dotazník</i>
<i>Otázky:</i>	<i>OV_114, OV_115, OV_180</i>
<i>Kód tiskové zprávy:</i>	<i>oe250818</i>
<i>Zveřejněno dne:</i>	<i>18. srpna 2025</i>
<i>Zpracoval:</i>	<i>Matyáš Marek</i>

Slovníček pojmů:

Popis výběru respondentů do Panelu naše společnost – Respondenti panelu jsou získáváni pomocí vícestupňového stratifikovaného výběru skupin s opakováním. Oporou výběru je Registr sčítacích obvodů a budov (RSO). Strata výběru jsou kraje ČR křížené s velikostí obce (66 strat). V rámci každého strata je primární jednotka výběru obec. Při výběru obce je zohledňován její počet obyvatel (větší obec má větší pravděpodobnost výběru) a výběr umožňuje opakování výběru obce. V rámci obce je vždy vybráno náhodně 6 adres budov opět s pravděpodobností podle počtu obyvatel budovy (s opakováním). V budově je náhodně vybrána jedna domácnost (bez opakování) a v domácnosti je náhodně vybrán jeden její člen. Tento postup společně s designovými vahami zohledňujícími počet obyvatel domácnosti a post-stratifikačními vahami zajišťuje reprezentativitu výběru vzhledem k cílové populaci.

Reprezentativní výběr je takový výběr z celé populace, z jehož vlastností se dá platně usuzovat na vlastnosti celé populace. V našem případě to tedy znamená, že respondenti jsou vybráni tak, abychom zjištěné údaje mohli zobecnit na obyvatele České republiky starší 15 let.

Vážení dat – způsob zvýšení reprezentativity souboru vzhledem k vybraným charakteristikám populace pomocí přiřazení váhy každému respondentovi. Váhy jsou vytvářeny pomocí metody iterativního proporčního vážení a pohybují se v rozsahu 0,333 až 3.

Centrum pro výzkum veřejného mínění (CVVM) je výzkumným oddělením Sociologického ústavu AV ČR, v.v.i.. Jeho historie sahá do roku 1946, kdy jako součást Ministerstva informací začal fungovat Československý ústav pro výzkum veřejného mínění. Současné Centrum vzniklo v roce 2001 převedením svého předchůdce (IVVM) z Českého statistického úřadu do Sociologického ústavu AV ČR, v.v.i.. Včlenění do vědecké instituce zaručuje kvalitní odborné zázemí a kredit pracoviště; jako součást akademického prostředí musí CVVM SOÚ AV ČR, splňovat veškeré nároky a dosahovat tak té nejvyšší odborné úrovně. Hlavní náplní práce oddělení je výzkumný projekt Naše společnost, v jehož rámci je prováděno deset šetření ročně. Jedná se o průzkum veřejného mínění na reprezentativním vzorku české populace od 15 let, kterého se vždy účastní přibližně 1000 respondentů. Omnibusová podoba dotazníku umožňuje pokrýt velkou šíři námětů, a do šetření jsou proto pravidelně řazena politická, ekonomická i další obecně společenská témata. Jsou využívány jak opakované otázky, které umožňují sledovat vývoj zkoumaných jevů, tak náměty nové, reagující na aktuální dění. Díky dlouhodobému a kontinuálnímu charakteru je tento vědecký projekt zkoumání veřejného mínění v České republice ojedinělý. |
